

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 25 Februarie st. v.

Sîntem ajunși la timpuri de grea încercare, și nu mai putem alunga dela noi gândul, că în adevăr guvernul voiesce cu ori-ce preț să ne scoată din rezistența pasivă.

De când cu turburările din Cluj abia trece și data dela Dumneșu, fără ca să fim alarmați și puși aproape în neputință de a ne mai păstra bunul cumpăt.

Încă în primele zile după scandalul dela Biasini populațiunea română din Munții-Apuseni era atât de agitată, încât fruntașii nostri din Cluj s'au simțit datori a pune în vederea autorităților publice, că ei nu mai iau asupra lor răspunderea pentru cele ce ar pute să urmeze, dacă nu se vor curma provocările făcute de Maghiarii din Cluj.

Câteva zile în urmă Maghiarii și-au frânt ei între ei oasele, și aceasta a mai domolit spiritele, căci la urma urmelor, e pentru Românii insultați de Clujeni oarecare satisfacție în aceea, că Clujenii își frâng unii altora oasele.

Guvernul însă nu a voit să le dea nici un fel de satisfacțiune. A suspendat pe profesorul Dr. Silași, a disolvat societatea „Julia“, a luat în cercetare disciplinară pe studenții români, dar' a aprobat în mod indirect purtarea provocărilor și nici că a voit măcar să cerceteze, dacă în adevăr s'au cântat în public versurile cu refrenul „Bűdös bocsor“.

Prin aceasta e accentuată nota caracteristică a politicii urmate de guvern față cu noi: ori de câte-ori se produce vre-un conflict între noi și Maghiarii, Maghiarii trebuie neapărat să aibă dreptate, pentru-ca să nu-și piardă rîvna, ear' noi trebuie să fim osândiți, pentru-ca să se producă în noi simțământul, că nu ne rămîne decît să renunțăm și să ne dăm legați.

Astfel s'a urmat în timpul alegerilor, astfel în cestiunea gimnasiului din Caransebeș, astfel cu elevii dela gimnasiul din Lugoj, astfel cu alegerile comunale dela Ocna Sibiului, astfel mai ales acum, decînd cu cele trei procese de presă.

Încă atunci, când guvernul a oprit banchetul dela Sibiu, ceea-ce nu putea să facă decît în virtutea baionetelor de care dispune, s'a ivit în cercurile române din Sibiu un curent puternic, aproape unanim, pentru o protestare energică. — Trebuie, — se dicea, — să trecem, protestînd, toate instanțele, să ne afirmăm, pentru-ca guvernul să scie, că nu primim cu capul plecat asemenea impuneri.

Protestarea nu s'a făcut. — De ce? Pentru-că după părerea unora, între care sîntem și noi, asemenea protestări nu sînt acum oportune.

În urma hotărîrii luate de sinodul archidieceșan cu unanimitate, consistorul archidieceșan din Sibiu i-a făcut ministrului reprezentațiune în cestiunea așa numitei „mile împărătesci“, stărînd să se mențină pentru distribuirea ei usul de mai nainte. — Ministrul răspunde, că va face cum voiesce el.

Tot astfel hotărește ministrul și într'o altă cestiune de cea mai mare importanță principială, în cestiunea alegerilor comunale din Ocna. Ocenii fac recurs contra unor alegeri sevîrșite cu evidenta nesocotire a legii comunale: ministrul aprobă alegerile făcute.

La Brașov studenții maghiari insultă pe cei români și le caută pricină: Românii sînt arestați, ear' pe Maghiarii îi laudă directorul lor pentru spiritul lor patriotic.

Sosesc, în sfîrșit, finele lunii Februarie, și guvernul prinde de veste, că Românii ar fi umblînd cu gândul de a serba parastas pentru odihna sufletească a celor repasați în timpul nenorocirilor de acum o sută de ani. Am fi înțeles, că el se iee măsuri, ca să nu se facă abus de memoria celor răposați, ținîndu-se cu ocaziunea parastasului discursuri, fie în biserică, fie la pomenile ce obicînuim noi a da pentru cei morți, și în genere să oprească manifestațiunile politice. Nu! el voia să profite de această ocaziune spre a ne irita. Se adresează la arhierii nostri ca la nisce agenți ai sei și la 24 Februarie le dă ordin să oprească celebrarea parastasului. Cum poate însă acest ordin să strîbată în timp de două zile la toți preoții? de unde poate arhierul să controleze, care nume le pomenesc preotul în ziua de 28 Februarie? și de unde ia ministrul dreptul de a-i da arhierului o asemenea însărcinare? cine oare în lumea aceasta are dreptul de a-l opri pe creștin să ceară dela parochul sau cetirea unui parastas pentru robul lui Dumneșu Ioan, robul lui D-șeu Nicolae și robul lui D-șeu George? Dreptul nu îl are nimeni, dar' guvernul are puterea să o facă. El s'a și folosit de această putere, și pentru-ca nu cumva să fie înșelat, și-a făcut lucrul foarte comod: a trimis gendarmi prin toate satele, ca să oprească poporul de a merge la biserică și pe preot de a servi slujba dumneșească.

Duminecă, la 1 Martie n., adică într'o zi, când nu putea fi vorba de parastas, gendarmii au intrat în biserică și au scos preoții din altar.

Aceasta nu pe timpul domniei turcesci, nici acum trei sute de ani, ci la anul Domnului 1885, după revoluțiunea dela 1793, după cea dela 1848, după înfrîngerea definitivă a Osmanilor, faptă sevîrșită de guvernul unui popor ce și-a făcut în Europa reputațiunea de campion al modernelor vederi de toleranță umanitară.

Și tot gendarmii încongiură câte-va zile în urmă librăria română din Năsăud și salvează patria prin confiscarea bagagiului de idei primejdioase din acea librărie.

Ori unde ne uităm, nu vedem decît gendarmi și ear' gendarmi, baionete și ear' baionete, pentru susținerea celor ce ne lovesc însă.

Prea bine!

Avem puterea, — dicea nu de mult un celebru patriot, — și avem prin urmare și dreptul de a ne folosi de ea.

Fără îndoială! — însă adeseori usul este abus, și abuzează de putere acela, care se folosește de ea, când n'are cătuși de puțină trebuință de intervenirea ei.

La urma urmelor, avem și noi putere, dar' nu abuzăm de ea, și dacă cercurile guvernamentale vor fi voind în adevăr să ne împingă și pe noi să abuzăm de puterea noastră, ele își pregătesc o amarnică desamăgire. Puterile noastre proprii ne sînt foarte scumpe: nu le risipim, când vor alții, ne folisim de ele, la timpul cuvenit și le păstrăm pentru timpuri de strîmtoare.

Nici odată pozițiunea aceluia dintre frații nostri, care stau în contact continuu cu poporul, nu a fost mai grea ca acum, când Românul e zilnic provocat chiar de cei chemați a-l feri de ori-și-ce provocare. Sperăm însă, că ei toți ne vor aproba, când lăudăm înțelepciunea fratelui din Lupșa, care i-a împăcat pe oamenii turburați cu cuvintele: Fiți voi mai cu minte ca cei ce au trimis gendarmii în biserică.

Nu mai sînt astăzi timpurile de acum o sută de ani, când popoarele nu prea se interesau unele de altele și treceau săptămîni și luni de zile până-ce străbătea în țările vecine vestea despre cele ce se petrec la noi, nici noi nu mai sîntem un popor de iobagi, care nici însura nu se pot fără de voia stăpînitorilor. Să-i lăsăm dar' pe Maghiarii să meargă înainte pe calea ce au apucat, căci noi nu le putem strica precum își strică ei înșiși; să ne adunăm la un loc, să ne iubim unii pe alții, să avem încredere în noi înșine, să stăm totdeauna gata pentru toate eventualitățile, căci Maghiarii își dau toată silința să creeze o situațiune priincioasă pentru noi.

Ceea-ce i-a nimicit pe Turci n'a fost nici puterea Rusiei, nici bravura Curcanilor, ci abuzul de putere, care-i compromisese atât de mult, încât nimeni nu-și mai putea permite să-i susțină pe față. Maghiarii sînt astăzi și ei compromiși; să-i lăsăm să se compromită cu deservire.

Apoi — ei nu sînt singurii stăpîni în împărăția Habsburgilor; își vor găsi și ei nașul.

Correspondențe particulare

ale „Tribunei“.

Valea-Lupșii Februarie 1885.

Atotputernicele autorități administrative politice din comitatul Turda-Aireș au sevîrșit în ziua de 17 Febr. 1885 v. pe aici prin comuna noastră Lupșa un act foarte cutezător și despotice, — ce nu s'a mai pomenit de când ținem minte.

Încă în 16 Febr. v. a. c. se petrecură pe aici mai multe trăsuri încărcate cu patrulă de gendarmi, la vederea aceluia oamenii se întrebau, oare Doamne, ce poate fi cauza de se transportă atîta gendarmi pe aici — în mod ne mai obicînit? Ceva trebuie să se fi întîmplat ori să se întîmple; — semne bune nu sînt aceste; — seamănă mult cu cele ce se întîmpleau înspre zilele anului 1848. Așa a fost și atunci; — poate să se apropie ear' nescai timpuri de grea încercare. — Destul că între astfel de meditațiuni serioase trece ziua aceasta, lăsînd urme de deseparațiune și îngrijire pe fețele pacincilor locuitori din munți.

În dimineața zilei următoare, Duminecă în 17 Febr. v. a. c. pe când eram gata să pornesc

la biserică, — patru gendarmi înarmați intrară în casă la mine — și conducătorul lor Mezey Daniel la moment în mod grobian și cu dispreț îmi prezintă o scrisoare ungurească subscrisă de mai multe autorități politice administrative, — dintre cari amintesc pre: Vice-comitele din Turda Veres Dénes, pretorul din Câmpeni Zudor Ákos, pretorul din Trascău Csongvay Lőrincz și căpitanul dela gendarmi, al cărui nume nu l-am putut descifra. — Cuprinsul era acesta: În sensul unui circular metropolitan și al unui ordin polițial pentru ziua de azi s'a sistat *sevîrșirea cultului divin* dela bisericile din acest comitat; — prin urmare nu este iertat preotului a merge la biserică, a se ruga lui Dumneșu și a servi sfînta liturghie, precum nici creștinilor a se aduna la biserică!!! Mai departe urmau măsurile, de cari au gendarmii de a se folosi în cas de nesupunere — firesce însgardarea și ducerea la locul de osîndire. — La vederea și în fața acestei scrisori mi se părea, că e o deșertăciune, un vis și că nu înțeleg eu bine ungurește, — provocai deci pre furierul gendarmilor Mezey Daniel să-mi tîlmăcească încă odată scrisoarea și să se explice mai clar, că ce vrea cu aceea, căci eu nu o înțeleg. — El numai decât îmi dicea: În sensul acestei scrisori te provoc în numele legii și a ordinațiunilor mai înalte, astăzi să nu mergi la biserică, să nu te rogi lui Dumneșu, să nu servești liturghie, cu un cuvînt ori-ce cult divin e sistat, și tot asemenea este oprit și oamenii de sub conducerea d-tale, a se aduna la biserică, la cas însă de nesupunere, avem ordin să te legăm și să te ducem la închisoare, — și să scii, că Metropolitul bisericii se află la Câmpeni — și tot aceste măsuri au luat și față cu celelalte biserici din comitat (pe semne metropolitul, la care se provoacă gendarmul Mezey Daniel, era căpitanul gendarmilor, căci alt metropolit nu s'a auzit să fi fost în Câmpeni) preste tot locul s'a trimis câte o patrulă — două de gendarmi. — Am întrebat apoi pe Mezey Daniel, că ce e cauza de s'au putut lua astfel de dispozițiuni contrare legilor existente? Mi-a răspuns, că nu scie nimica, — l-am întrebat, că are dînsul cunoștință, că prin atare procedere greșită vatămă chiar și cea mai înaltă persoană a Prea înaltului nostru împărat și Rege apostolic Francisc Iosif, care s'a îndurat prea grațios prin sancționarea „Stat. org.“ a ne da libertate nu numai de a ne ruga lui Dumneșu, ci chiar de a ne și face trebile noastre bisericesci independent de cele ale administrației politice? Mi-a răspuns, că aceea cade sub responsabilitatea superiorilor lui. — În urmă am cerut să-mi dea și în scris, diploma de suspendare dela serviciul divin, care spre convingerea publicului cetitor am onoare a o publica aici din cuvînt în cuvînt în text original.

„3 szám. Tekintetes főtisztelendő ur! A törvény nevében felszólítom a mai napon minden nemű Isteni tisztelet beszűntetését tudomásul venni. Valya Lupsi 1885 Márczius 1. Mezey Daniel s. k. örmester“.

Până când aceste se petrecură în casa mea, se lăse vestea între oameni, că eu m'aflu între patru baionete, și pe când privesc pe afară, vîd o mulțime mare de oameni ce se adunaseră și se pregăteau de o scenă înfrîntătoare. Se înțelege bieții gendarmi, se aflau în pericol! — Prevedînd eu însă primejdia amenințătoare, și fiindcă m'a bucur de o încredere necondiționată la poporului meu, am încercat a îmblîndi spiritele iritate — dîndu-le oamenilor sfatul, ca ei să fie mai cu multă pricepere decît cei ce inventează astfel de dispozițiuni și sevîrșesc astfel de lucruri neprecugetate; și ca, mai bine pe căi legale să ne căutăm satisfacțiunea pentru atacarea drepturilor noastre, — apoi mi-a și succedat a disolva adunarea iritată. La sfînta biserică însă nu m'am dus, rugăciune la Dumneșu pentru poporul meu, pentru Maiestatea Sa preainaltul nostru împărat și rege apostolic Francisc Iosif I și pentru toți bunii și credincioșii nostri domni și stăpînitari am înălțat în secret.

Patrula de gendarmi apoi a putut cutriera de dimineața până seara în ziua de 17 Febr. v. a. c. prin comuna noastră Lupșa dela o biserică până la alta, neconturbați și neatacați de nimeni; — au mai scos din biserică gr-cat. oamenii, cari se adunaseră la rugăciune și pruncii din școală, i-au petrecut până la drumul țerii și de aici i-au îndrumat la crîșmă să bea spirt, fără ca să li se întîmple ceva neplăcere.

Poftim morală dela stat! — dar' ce să faci? gendarmul Mezey Daniel, care a îndrumat pe oameni la crîșmă — e de origine Jidan — după cum se scie pe aici — și crîșmarii de

pe la noi încă sînt Jidani — apoi nu e mirare că se spriginesc unii pe alţii.

Acesta e pe scurt actul triumfal, ce s'a s v r  t la noi în  iua de 17 Febr. v. a. c. unic în felul seu,  i pe care Românii cei r scolnici totu i l-au  nt mpinat cu supunere, ca nici un alt popor de pe fa a p m ntului.

Trist însă, că afară de altele — transportarea accelerată a gendarmilor dela un loc la altul cu Vorsepturi a lăsat spese mari în sarcina bie ilor locuitori de pe aici.  n comuna vecin  Ofenbaia, în noaptea de 16 spre 17 Februarie v. a. c. pe la 12 ore au ajuns încă vreo 12 gendarmi din Cluj  i din Turda — după cum se afirmă, — fac nd un sgomot neobi c nuit. Sus! notar, birău, gornici  i jura i scula i! din fundul p m ntului, c r  te, numai dec t, apoi po i cugeta în  nv l-m seala nop ii ce po i face, pe c r    nu lesne  i îndupleci la drum. Pentru Dumne eu! oare ce poate să fie? At te cete de gendarmi ce transportar m până f   iua  i  n   i noaptea tot mai trec, se întrebau oamenii, de sigur nu e lucru bun. Aceste sînt minuni unguresti,  iceau unii, de cari numai Maghiarii sînt capabili a s v r  . Pe semne gendarmii aveau ordin, ca pe Duminecă diminea a până a nu răsări soarele să fie posta i pe la fiecare biserică gr.-or.  i gr.-cat. din comitat!

S'au jucat capii administra iunii noastre politice de-a m  a oarbă cu un lucru prea mare  i de tot ginga   i care nici înainte Maie   i Sale, a prea bunului nostru monarch  i părinte, încă nu le va face trecere, se vorbe e între oameni pro ti, ear  noi inteligen a nici nu ne mirăm a a mult, noi  inem că de aceea s'a  nt mplat, pentru-că ministrul cel atotputernic Col. Tisza nu poate să r m n  mincinos,   nsul a promis mai deun - i în dieta  erii Maghiarilor, că va folosi  i până cele mai drastice mijloace fa a cu na ionalit  ile  i le-a amenin at pe aceste cu sf rmare, deci se vede că Măria-sa nu lucr  altcum, dec t după promisiune, apel nd pe r nd la c te un mijloc de care  i convine. A  ritat  i vulnerat în mod permanent,  imele pac nicilor locuitori din mun i,  nt mplarea descrisă,  i a lăsat în sufletul fiecăruia o suvenire ne tears  pentru toate timpurile, lasă că alta va fi impresiunea, ce va face asupra autorităților superioare competente, cari vor fi conduse, nu de patimi ci de sim ul drept  ii, legalit  ii și frățietății între oameni,  i cred că acelea nu vor lipsi dela chemarea lor în această cauză.

Mai vin a observa în urmă, că după-ce Românii de aici în nedumerirea lor  ntreb nd de cauza ce a dat ansă la sistarea cultului divin prin bisericile din acest comitat, Maghiarii le-au răspuns: pentru-că s'a făcut vorba, că Românii vreau să se roage lui Dumne eu pentru reposit i de 100 de ani: Horia, Clo ca  i Cri an! S rmame umbre nevinovate! nici în morm nturi nu pute i fi uita i! al ii se vede că vă păstrează memoria voastră, pentru cari nici a i trăit nici murit, dar noi Românii descenden i vostri nici în vis nu ne ocupăm de voi, fiindcă sarcinile  i greut  ile ne sînt nesuportabile. A. Ci ran, paroch gr.-or.

C mpeni, Mun ii-Apuseni, Febr. 1885.

"S'a scremut muntele
 i a născut un soarece"

Este o  ic toare întru adevăr foarte b tr n   i se aplică totdeauna acolo unde se face sf d  în  ear , sau mai bine vorbă multă  i treabă pu in . Chiar a a s'a  nt mplat  ilele trecute  i

la noi, la Mo ii din Mun ii-Apuseni ai Transilvaniei,  i încă într'un mod at t de ridicol, încă sînt prea sigur, că mul i dintre cetitorii "Tribunei" cet nd aceste r nduri, vor r de de frica panică, ce a cuprins pre bunii nostri st p nitori, din cauza umbrelor bie ilor nostri martiri, ce suferiră moartea cea mai crudel  pentru sf nta libertate, — mul i ear' dintre cetitorii "Tribunei" ne vor compătimi, afl nd despre starea miser  în care trăim — noi Mo ii — lui Horia  i Iancul.

Era vorba ca  i noi să  inem în  iua de 28 Februarie n. un parastas în memoria martirilor Horia, Clo ca  i Cri an,  i să ne rugăm lui D- eu pentru odihna sufletelor lor. Ce să ve i însă? Pretorul nostru dl Zudor pentru a- i face merite înainte mai marilor sei, a făcut treaba de a a,  nc t în acea  i erau în Mun ii-Apuseni preste 50 gendarmi,  i aceasta din motiv, că Mo ii au vrut să facă r sc al , firesce numai în închipuirea dlui Zudor, pentru-că în realitate nu cugeta nimeni la a a ceva. Poate, că dlui s'a temut, că rug ndu-ne noi lui D- eu pentru Horia, Clo ca  i Cri an, aceia dar' ar învia  i atunci avea tot dreptul de a se teme, pentru-ce, — va fi sci nd dlui.

Cu această ocaziune voiu să vă  mp rt  esc un cas foarte ridicol, ce s'a  nt mplat cu bietul  nv  tor Nicolae Corche iu.

Era în  iua de 27 Februarie pe la oarele 11^{1/2} a. m. când  nv  torii nostri e iser  din scoală, era o  i frumoasă ca de primăvară  i a a  nv  torii Nicolae Corche iu  i Ioan Motora, după e irea din scoală au făcut pu in  preumblare în sus  i în jos pre stradă  i pre urmă s'a pus să se ad  pre un lemn dinaintea casei primarului  i s'au apucat să cetească "Tribuna".

St p nii nostri tocmai e iser  din cancelarie  i făceau  i din ii o preumblare pe stradă în partea unde erau  nv  torii, erau însă  so i i de un domn f hadnagy dela gendarmi.

Trec nd pe l ng   nv  torii, dl f hadnagy de odată se opre e  i provoacă pre  nv  torul Corche iu să- i urmeze,  ic nd, că are să vorbească ceva cu   nsul.  nv  torul Corche iu, fără a arăta cea mai mică surprindere sau teamă,  i urmează până la casarm , unde a fost    t  i oară, — acolo după c t scim dela    s — de i dl f hadnagy l'a fost cerut cuv ntul de onoare, că nu va descoperi nimeni ceea ce se petrece între din ii — totu i m'i-a spus, că au fost  nt mpinat cu epitelete, pe cari s'au  ndat nat domnii nostri a ni le adresa totdeauna, c nd numai le vine la socoteală —  i anume: "Daco-romanist" — "bujtogat "  i altele, apoi, că toate c r ile oprite ce es la lumină în România  i alte p r i, vin sub adresa lui  i apoi dela    s se  mpr esc între popor, dar' ce e mai mult l'a amenin at cu cuvintele: "ha csak is egy l p st tesz holnap a mit nekem nem tetszik, le'l v m mind egy b d s kuty t", — care va să  ic : "dacă numai un pas observ m ne, ceea-ce nu-mi convine, — te  mpu c ca pre un c ne  mpu  t".  n urma acestora a fost lăsat bietul  nv  tor din casarm  să meargă acasă,  i să se cugete asupra celor ce le-a au it.

Parastasul proiectat la noi nu s'a    t — din motiv, că nimeni n'a putut să meargă la biserică, — ba ce e mai mult, dacă se  nt mpla să convingă trei inteligen i la olat  pe stradă, patrula era numai dec t acolo pentru a- i  npr scia. Astfel s'a  nt mplat preotului Vasile Motora, preotului Michael Cont   i  nv  torului gr. cat. Clement Aiudeanul.

N'a fost destul at ta, dar' puterea arbitrară a gendarmilor a mers  i mai departe, a a în comuna Lupșa în  iua de Duminecă 1 Martie, au avut neru inarea a întra în sanctuarul lui D- eu de unde a scos afară pe popor  i preot, oprindu-l pre cest din urmă de a celebra serviciul divin, ear' pre popor de a se ruga lui D- eu pentru  ertarea păcatelor lor,  i aceasta s'a  nt mplat nu numai într'o biserică ci în trei biserici, anume:  n Lupșa-sat în biserică gr. or.  i gr. cat.  i în biserică din Valea-Lup ei. Să le fie de bine domnilor dela putere!

 n 14 Februarie st. v. am fost noroco i a primi în mijlocul nostru pre bărbatul doritorilor, pre bărbatul care este merit a lupta împreună cu noi pentru bunăstarea bisericii, scoalei  i pentru cultura  i prosperarea bietului popor român. Da, am primit în s nul nostru pre  ubitul  i doritul nostru protopresbiter Romul Furduiu, bărbatul în care ne-am pus cu to ii speran a, că av ndu-l în mijlocul nostru, toate afacerile noastre bisericesci  i scoleare   i vor lua un curs nou deosebit cu totul de acela ce l-au avut în trecut. X.

Năsăud, 7 Martie n.

"Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus".

Ieri între trei  i patru ore după ameați, sosese o trăsură, stă înainte localit  ii, unde e librăria "Concordiei"  i casa de păstrare "Aurora".  i cine se scoboria din ea? un ofier dela gendarmerie  i un domn dela comitat. Domnii  ntr   nlauntru. Aici află pe omul care e conec ut cu vinderea c r ilor, negrelei, cerusei etc.  i din  nt mplare pe directorul gimnasial, care în persoanele  ntrate află pe comandantul de gendarmerie din Bistri a  i protonotarul comitatens P nczel.  treba i fiind, că doar  voese a cumpăra ceva? răspund că da, însă ce să ve i?  ndat  sosese întreg postul de gendarmi. Se dă ordin: la fiecare u  să stee un gendarm, care să nu lase pe nime nici să între nici să ese, apoi se re-cearcă directorul gimnasial să ese, pentru-că au ceva lucru oficios, care  i p r sece localul. E de        , că în acela i edificiu este  i casa de păstrare "Aurora"  i locuiesc  i servitorul aceleia cu familia. Localitatea "Aurorei", locu- n a servitorului, sînt însă cu totul separat de localitatea librăriei, nu este comunica iune între ele.  n cancelaria "Aurorei" erau medicul S. Stoica  i controlorul societății Malaiu. Fără de a sci că în u   i a tepta baionetul, vreau să ese afară, gendarmul  i opre e  i numai după un timp mai lung s'a v  ut, că postarea gendarmeriei, acolo nu a avut scop,  i le-a conces să ese. Asemenea a p  it-o  i servitorul.

 ntru aceea domnii nostri  nlauntru începură a căuta printre c r ile librăriei, a pune întrebări v   torului, care neput nd răspunde la toate a spus, cumc  supraveghiatorul e d. Alexi, care singur poate da deslu iri la toate. Se trimite după d. Alexi, care venind a arătat tot ce s'a pofit.  n urmă au aflat domnii, cumc  librăria e a unei societ  i, al cărei director e directorul Ciocan, acela pe care mai nainte l-au fost recercat să părăsească localul. Se poate presupune ce ochi a făcut protonotarul nostru, când  ntr   nlauntru directorul societății altcum cunoscut  i personal cu d. protonotar din afacerile comitatense.

Publicul era curios. Aici acest lucru nu s'a  nt mplat dec nd există Năsăudul. To i voiau să scie, că ce minune se  nt mpl  în pac nicul

Năsăud  n 6 Martie anul Domnului 1885. Domnii nostri însă sînt activi, cearcă  i  ntreb  , însă nu prea află; directorul societății  i supraveghiatorul librăriei stau gata a da ori-ce deslu iri, din când în c nd mai  i zimbesc, că nu- i pot   ne risul.

Dar' minunea e minune, scopul s'a ajuns, lucruri s'au aflat  i eată ce:

a) "Istoria lui Horia" de Densușanu, care s'a procurat numai după-ce s'a publicat, că e concesi  vinderea ei  i în Ungaria.

b) "Mo ii dela Plevna".

c) "Biblioteca Săteanului român" de Negru iu, cartea I, II  i III.

d) "Zur Geschichtsforschung der Rum nen" de Bro tean.

e) Un catalog de c r i dela Socec et comp.

f) Două declara iuni vamale dela Socec.

g) O jumătate din un număr al "Scolei practice" de Petri din 1883.

Poffim, oare s'a plătit pentru aceasta a face o paradă Năsăudului, cum nu a avut dec nd există? Oare nu e asta minune? At te lucruri periculoase în apropiere de re edin a comitatului!

Spre încheiere încă două: Alexi av  lipsa să meargă la abort, a mers însă  nso it de baionet, ca să nu i se  nt mple ceva. Voind a confisca "Istoria Ungariei" de Nicolau Popu, directorul l'a observat, că aceea se poate pre-cepe numai în legătură cu Geografia, să  ee dar'  i din aceea un exemplar. Atunci au lăsat neconfiscat   i Istoria.

După toate aceste nu scim, să- i r dem, ori să- i compătimim. x.

Lungul nasului.

"Gazeta Transilvaniei"   i ia av nt a ne face odată "să ne cunoa cem  i noi lungul nasului"  i ne aviseaz  de mai nainte, ca să scim, că e vorbă de nasul nostru.

"Tribuna" din Sib iu, — ni se  ice, — ear  i este       , în mod fatal "spre ceartă, dar' nu cu "Ellenzék", ci cu "Gazeta". Temenelele  i plecăciunile ce i le face foia maghiară, se vede că au  ncuragiat-o de a lov  în confrății ei, eac  a a chiar din senin  i cu treacă-fleanc .  nsuina iunea perfidă însă ce o    tesc onora ii colegi dela "Tribuna"  n articolul lor încurcat  i confus, ne con ing , spre cea mai mare părere de r u a noastră, a- i face să- i cunoa c  odată  i domniilor lungul nasului."

Un adevărat buchet de specimene de stil sobru!

Un  iar maghiar, pe care noi nu l'am socotit nici odată destul de serios, pentru-ca să- i putem băga în seamă, ne face "temenele  i plecăciuni",  i aceasta ne       , în mod fatal "să căutăm ceartă cu "fra ii" nostri dela "Gazeta".  n adevăr, ar trebui să le fim recunos tori "fra ilor" dela "Gazeta", că au pus în vederea publicului român "temenelele", despre care noi n'am luat noti  .  n loc de aceasta însă, "obraznici" cum ni-au făcut acele "temenele",        m o  nsuina e perfidă într'un articol, care e  i "confus"  i " ncurcat"  i "constringem" pe cei mai inofesivi "fra i" să ne arete "lungul nasului".

Cronică.

Primirea p re ei princ iare de coroană în Damasc.  n 7 l. c. n. principele de coroană Rudolf  i principesa Stefania au sosit la Damasc pe trăsuri. Cale de  ese ore departe de Damasc p re ea princ iar  a fost primită de cătră un excadron de cavalerie  i de două batalioane de

Foia "Tribunei".

Mite Kremnitz.

Una din cele mai caracteristice trăsături ale culturii germane e tendența spre universalitate. Nici unul dintre popoarele europene nu-l întrece pe cel german în ceea-ce prive e această tenden  , nici unul nu unesce de o potrivă cu el cultul elasicit  ii cu cel mai viu interes pentru vie a intelectuală a popoarelor moderne, fără considera iune pentru gradul lor de dezvoltare, nici unul nu scie ca el să sim  i frum se a concep iunilor ce  i sînt străine.

St p ni i de această tenden  , Germanii au adunat în literatura lor toate crea iunile de oarecare valoare,  i astfel literatura germană a devenit  necut cu  ncutul cea mai completă iconă a vie ii intelectuale a omenirii.

Cu toate aceste noi Românii, care le sîntem vecini Germanilor  i avem comori literare destul de pre ioase, până mai ieri alalt -ieri nici că existam, a a  ic nd, pentru literatura germană. Abia pe ici pe cole se găsia câte un om, care  i dădea publicului german informa iuni despre vie a noastră intelectuală,  i aceste de cele mai multe-ori incomplete, ori poate chiar false. Singurul poate, care s'a ocupat mai din adins cu Românii, a fost dl de Kotzebue, care a scris mai multe schi e asupra vie ii sociale din Moldova  i a prezentat publicului german în traduceri bine reu ite o colecțiune de poezii române. Însă aceste scrieri, apărute sînt acum vreo pa-

tru- eci de ani, n'au străbătut, precum se pare, în marele public german  i s'au  i antiquat în cur nd.

Meritul de a fi îndreptat luarea aminte a marelui public german asupra vie ii noastre intelectuale este al doamnei Mite Kremnitz.

Doamna Mite Kremnitz, născută în Greifswald la 4 Ianuarie 1852, este fiica celebrului chirurg german, profesorul, Dr. H. A. Bardeleben *)  i a primit o cre ere cu deosebire distinsă parte în Germania, parte în Englitera, unde avea rela iuni de înrudire din partea mamei, născută engleză.

C s torindu-se cu doctorul W. Kremnitz, cumnatul d-lui Titu Maiorescu, tinera germană  ntr  în rela iuni de înrudire cu unul dintre conducătorii mi c rii noastre literare  i începe să aibă un interes particular pentru tot ceea-ce se petrece în via a noastră.

La finele anului 1874  nsur  ei se mută la Bucure i  i aici, în saloanele d-lui T. Maiorescu, dna Mite Kremnitz face cunoscin a celor mai de frunte litera i ai nostri, asistă la lucrarea lor, ia cu toată căldura unui suflet de o rară voca iune parte la succesele lor  i  nv   în timp foarte scurt limba românească, pentru-ca să se poată bucura în toată deplinătatea de crea iunile lor.

Semnul distinctiv al sufletelor cu adevărată voca iune e însă neast mp rul, pe care il produce în ele ori- i-ce mul umire. Sci nd odată

*) Dela 1867 profesor la facultatea de medicină din Berlin.

rom ne e, d-na Kremnitz trebuia neapărat să facă pentru iubii ei de acasă traduceri, pentru-ca să sim  i  i ei mul umirea, pe care a avut-o ea cet nd originalele.

Astfel a tradus mai multe dintre scrierile noastre în prosă, romane de A. Odobescu, de N. Gane  i de I. Slavici, copii de pe natură de I. Negruzzi  i din Criticele lui T. Maiorescu.

Aceste traduceri, făcute anume pentru un cerc intim, după st ruin  ele acestui cerc, în care ele produsese  o bună impresiune, au fost publicate la 1877 în editura librăriei Socec et comp. sub titlul "Rum nische Skizzen".

Apărută tocmai în timpul răsboiului, când luarea aminte a Europei era îndreptată asupra poporului român, această mică colecțiune de produse literare române a pătruns repede în Germania  i a fost cu at t mai bine primită, cu c t lumea era doritoare de a afla c t de multe despre Românii ce o puseră în mirare prin b rba ia lor ne teptat .

Prin această publica iune d-na Mite Kremnitz  mprosp teaz   i l rgesce rela iunile, pe care le avuse  i mai nainte cu cercurile literare din Germania  i,  ncuragiat  de succesul primei încercări,   i urmează cu un zel neobi c nuit lucrarea  i devine în scurt timp cel mai autorizat mijlocitor al nostru fa a cu publicul german.

Dar' nu   i mai urmează singură lucrarea.

Soartea cea bună a Românilor a voit, ca în  ilele noastre să se sădească una din cele mai nobile odrasle germane pe p m ntul rom ne , Carmen Sylva, regina poetă. Rela iunile lite-

rare între Carmen Sylva  i Mite Kremnitz devin din  i  i mai str nse: aceea i dorin , aceea i rivnă de a arăta lumii în adevărata lui valoare pe poporul, în mijlocul căruia tr ie e, aceea i iubire c tr  noi le face să lucreze împreună.

La anul 1880 (1881) d-na Mite Kremnitz publică sub titlul "Rum nische Dichtungen" o colecțiune de poezii române, traduse parte de Carmen Sylva, parte de ea  nsa i.

 n acela i an apare a doua colecțiune de scrieri române în prosă, "Neue rum nische Skizzen", în anul următor o colecțiune de pove ti române, "Rum nische M rchen", ear' în anul 1883 a doua edi iune a colec iunii "Rum nische Dichtungen".

 n timpul acestei lucrări zeloasa literată   ne pe publicul german mereu în curent despre mi c rea noastră literară mai ales prin coloanele foii "Magazin für die Literatur des Auslandes",  nc t mai mul i ani de-a r ndul nu trece nici un eveniment mai însemnat al vie ii noastre literare, fără ca publicul german să fie pus în cunoscin a despre el.

 n acela i timp apar în deosebite foi periodice din Germania traduceri din rom ne e ori alte publicațiuni privitoare la Români. Astfel se publică "Gura satului" de I. Slavici, "Aliu  " de N. Gane  n "Hallbergers Illustrierte Welt", "Moara cu noroc" de I. Slavici  n "Deutsche Revue", "Călătoria la Cahul" de I. Negruzzi  n "Von Pol zu Pol", biografia poetei Carmen Sylva  n "Deutscher Rundschau" al lui Schottl nder  i altele.

infanterie cu muzica. O mare mulțime de popor s'a adunat să vadă pe augustul oaspe. Augustii oaspeți au luat cuartir în un otel privat, au vizitat orașul și s'au suit pe minaretul moșeei; 40 de călărești arabi din tribul Bavia au produs o luptă cu lance.

Convenția comercială dintre monarhia noastră și România denunțată. Organul guvernului român, „Voința națională”, împărtășește că s'a expedit deja din ministerul afacerilor străine către guvernul austro-ungar denunțarea convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria.

Numire. Ca revisor școlar provisor pentru comunele Asinip, Oenișoara, Hopârta, Micoșlaca și Turdașul-vechiu a fost numit dl Iosif Szász pretorul cercului Aiud.

Concurs. Ministrul ungureș de interne publică concurs pentru patru posturi de inspectori sanitari create în anul acesta. Doi dintre acești inspectori primesc un salariu anual de câte 2000 fl.; unul de 1800 fl.; iar al patrulea de 1600 fl. Concurenții au a dovedi afără de calificarea medicală încă și dexteritatea ce o au în administrațiunea sanitară. Cererile sunt a se trimite până în 31 Martie n. ministerului de interne. În cereri e de a se arăta și cunoștința limbilor.

Boală de vite în Cluj. Cu începutul lunii Martie s'au bolnavit în Cluj, 40 vite dintre care 22 s'au vindecat.

Sinucideri în Cluj și Dej. În săptămâna trecută un tânăr cu numele Francisc Zudor și-a împușcat cu un revolver pe amoroasa sa Iosefina Tamási și apoi pe sine însuși din cauză că părinții lui Zudor, care a fost practicant de farmacie, s'au contrariat legăturii dintre dînsul și cameriera Tamási. — La Dej s'a înveninat cu Cyankali o fată în vîrstă de 18 ani. Causa sinuciderii e necunoscută.

Atentat de dinamită în Budapesta. Poliția din Pesta a primit o scrisoare anonimă prin care i se făc cunoscut că sînt planuite două atentate de dinamită asupra palatului Curiei și asupra tablei reg. Consiliarul de poliție Pekáry a dispus ca personalul funcționarilor să părăsească numai decât birourile. Poliția a cercetat apoi cu deamănuntul — n'a aflat însă nimic. S'au închis însă totuși porțile și noaptea întreagă au stat în giurul clădirilor patrulă de câte doi polițiști. Nu s'a întîmplat nimic afără de eșirea pe la restaurațiuni a funcționarilor din cele două palate.

Un monument pentru Bolintineanu. Mai mulți tineri dîce „Românul” au luat inițiativa ca, prin subscripțiune publică, să ridice o statuă poetului Dumitru Bolintineanu. Acești tineri s'au constituit în comitet de inițiativă sub patronajul M. S. Reginei. Președinte s'a ales d. Vasile Alexandri.

„Convorbirile literare” vor apăre de aci încolo în București, unde s'a mutat editorul lor dl Iacob Negruzzi, numit profesor la universitatea din capitala României.

Trei burse din România. Pentru ocuparea a trei burse pentru străinătate din fondul

și cu toate aceste alăturiarea cu Mite Kremnitz se ivesc în literatura germană foarte adeseori și numele George Allan, sub care d-na Mite Kremnitz își publică lucrările originale atât de mult gustate de publicul german.

Primele încercări se publică la 1881 în editura librăriei Friedrich din Lipsca, o colecțiune de romane sub titlul „Fluch der Liebe”. Străbătînd aceste în public, George Allan publică anul următor tot la Lipsca, în editura librăriei Thiel, două romane mai scurte sub titlul „Aus der rumänischen Gesellschaft”, iar la anul 1883, tot în editura librăriei Friedrich, un roman mai mare, „Ein Fürstenkind”. În același timp găsim de același autor scrieri mai mici, romane și schițe prin deosebite foi periodice.

Nu poate să fie scopul acestei scurte dări de seamă a intra în apreiarea creațiilor literare publice de George Allan: ele fac parte din literatura germană, și critica germană s'a pronunțat asupra lor, punînd pe George Allan în rînd cu cei mai distinși dintre autorii moderni. Acest autor distins și de o extraordinară productivitate tot mai găsește timp să poarte și sarcina de mijlocitor literar al nostru față cu publicul german, ba poartă această sarcină cu o predilecțiune particulară și cea mai de căpetenie preocupare îi este de a ne câștiga simpatia marului popor, din care face parte.

Fie aceste puține cuvinte o sficioasă exprimare a recunoștinței noastre! „Familia”.

„Iosif Niculescu”, rămase neocupate, și anume: o bursă de fizică, una de chimie și una de agronomie, ministerul instrucțiunii publice publică din nou concursuri, pe ziua de 1 Octomvrie 1885. Concursurile se vor ține la Universitatea din București. Condițiunile ce trebuie să îndeplinească candidații, spre a fi admiși la concurs, sînt. a) Să fie Români sau naturalizați; b) Să justifice, că au terminat secțiunea respectivă a uneia din facultățile de științe din țeară, probînd prin certificate că au trecut toate examenele anuale, cei pentru fizică și chimie din secțiunea de științe fizice, și cei pentru agronomie din secțiunea de științele naturale. Elevii școlii normale-superioare sînt admiși numai întru cât îndeplinesc condițiunile de mai sus. Obiectul concursului va fi: Pentru bursele de fizică și chimie: Două probe în scris luate din materiile programului de științele fizice și chimice al facultății de științe și un examen oral din acel program. Pentru bursa de agronomie: Două probe în scris luate din materiile programului de științele naturale al facultății de științe și un examen oral din același program. Bursele se acordă pe termen de 3 ani, și anume: cele de fizică și chimie pentru facultatea de științe din Paris, de unde bursierii sînt îndatorăți a obține gradul de doctor în materia respectivă. Bursa de agronomie se acordă pe termen de 3 ani, pentru institutul agronomie din Francia sau din Berlin, în care timp bursierul va obține diploma de absolvent al școlii.

Expoziție macedo-română în București. Comitetul societății „Lumina” se ocupă ca să organizeze pentru anul viitor în București o expozițiune a Macedoniei române de industrie casnică, armurărie, argintărie, diverse obiecte de artă și curiositate, producțiuni alimentare, vinuri etc.

„Voința națională” dîce că chiar artiștii și furnisorii palatului Sultanului vor contribui la această expozițiune, al cărei scop este de a arăta lumii valoarea artistică și productivă a poporului român de preste Balcani.

Cassa Öszy. Cassa lui Öszy, destinată pentru expoziția din Budapesta, se poate vedea începînd de mâine până poimîne seară în locul de fabrică, Neustift nr. 9.

Raportul secretarului general

asupra lucrărilor Academiei române în decursul anului 1884—1885.

(Urmare și fine.)

Astfel publicațiunea Hurmuzachi conține astăzi:

Documente privitoare la Istoria Românilor culese de Eudoxiu de Hurmuzachi:

Vol. III. (1576—1599). Cu portretul lui Mibaiu-Vodă Viteazul.

Vol. IV, Partea I, (1600—1650). Cu portretul lui Mateiu Basarab.

Vol. IV, Partea II, (1600—1650). Cu portretul lui Vasile Lupu.

Vol. V, (1650—1700). Sub presă.

Vol. VI, (1700—1750). Cu portretul lui Dimitrie Cantemir.

Vol. VII, (1740—1818). Cu portretul lui Grigorie Ghica.

„Fragmente zur Geschichte der Rumänen” von Eudoxius Freiherrn von Hurmuzachi.

Vol. I, Istoria Românilor înainte de fundarea Principatelor și Istoria Principatelor dela fundarea lor până la pierderea independenței.

Vol. II, Istoria bisericească a Românilor din Transilvania.

Vol. III, Istoria Principatelor române dela moartea lui Mihai Viteazul până la pacea de Carlovei.

Vol. IV. Sub presă.

Fragmente din Istoria Românilor de Eudoxiu Baron de Hurmuzachi Tomul I.

III. Cercetări și explorări științifice.

Cu ajutorul sumelor, pe cari camera le-a pus în dispozițiunea Academiei ne-a fost cu putință în sesiunea trecută a dispune unele cercetări științifice de natură deosebite.

1. Colegului nostru, dlui Odobescu i s'a pus la dispozițiune 5000 lei pentru a continua cu facerea copiilor de documente din arhivele ministerului de externe din Paris, cu privire la istoria țărilor române. Această lucrare s'a continuat, și în decursul anului s'au primit 46 fascicule (192—237), din cari unele continuă colecțiunea primită în anul trecut, iar altele o completează.

Această colecțiune de documente va fi preste puțin timp publicată, precum s'a arătat mai sus.

2. De asemenea în sesiunea trecută ați pus la dispozițiunea colegului nostru dl G. Barișiu suma de 5000 lei pentru a aduna documente istorice privitoare la Români. D-sa va face o relațiune despre lucrările sale în această privință.

3. Colegul nostru dl V. Babeș s'a însărcinat, în urma cererii sale, cu facerea de cercetări arheologice în părțile Bănătuului, spre care scop i s'a pus la dispozițiune suma de 1000 lei. D-sa va binevoi asemenea a prezenta Academiei relațiune în scris asupra rezultatelor obținute prin

explorările d-sale, fiind de cel mai mare interes ca aceste relațiuni să se publice în Analele noastre.

4. Prin nenorocitul incendiu dela 24 Martie, vî aduceți aminte, că bogatele și prețioasele colecțiuni ale muzeului botanic au fost cu totul nimicite. Spre a ușura durerea ce această pierdere a cauzat colegului nostru dl Dr. D. Brîndză, activității căruia se datora formarea acelei colecțiuni, d-voastre v'ați grăbit a pune la dispozițiunea sa suma de 2000 lei spre a ajuta restabilirea acelor colecțiuni. Pierderea cea mare a fost recunoscută de toată țeara și urmarea a fost că muzeul botanic este astăzi aproape cu totul restabilit. Dl Dr. Brîndză va binevoi a vă face o relațiune asupra stării colecțiunilor puse sub a sa direcțiune.

5. Dotațiunea muzeului de antichități de 10,000 lei, s'a dat pe anul trecut Academiei de către cameră, pentru-ca să se cheltuiască sub controlul Academiei.

Din această dotațiune jumătate a fost destinată pentru diferite cumpărări pentru muzeu. Această dotațiune s'a cheltuit aproape întreagă pentru mai multe obiecte cumpărate în urma cererilor directorului, după cum veți vedea din raportul asupra operațiunilor casei.

A doua jumătate a fost destinată anume pentru continuarea explorărilor arheologice dela Adam-Clissi și pentru aducerea la muzeu a antichităților găsite în acea localitate. Dl director al muzeului a fost împedecat în acest an de a continua aceste lucrări, și din această cauză suma a rămas aproape întreagă necheltuită, însă este rezervată pentru a se cheltui în anul viitor, conform dorinței guvernului.

IV. Concursurile.

Pentru sesiunea anului acestuia erau publicate trei premii; pe de o parte premiile anuale: Marele premiu Năsturel, care este a se decerne pentru o scriere în limba română cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1881—1884; apoi premiul statului Heliade-Rădulescu, care este a se decerne unei scrieri în limba română cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1883 și 1884.

La aceste două premii s'au prezentat până la termenul regulamentar, 31 Decemvrie 1884, următoarele publicațiuni, cari au fost trimise fără întârziere comisiunii respective spre studiere:

1. Curs elementar de gramatică românească. Partea I. Etimologia de Vasile Ionescu. Iași 1884.

2. Legile istorice, care explică limba română de Vasile Ionescu. Iași 1884.

3. Ludovic XIV și Constantin Brâncoveanu. Studii asupra politicii franceze în Europa răsăriteană de Ionescu-Gion. București 1884.

4. Memoriile geologice ale școlii militare din Iași. Memoriul I. Studii geologice și paleontologice asupra unor tărîmuri terțiare din unele părți ale României de G. Cobălcescu. București 1883.

5. Studii asupra constituțiunii Românilor sau explicarea pactului fundamental din 1 Iulie 1866, de G. G. Meitani. Fascicula IX. București 1884.

6. Manual sau călăuza cetățeanului în materie judiciară de Ioan Rădoi. București 1884.

7. Negriada, epoea națională, de Ar. Denusianu. Partea II. București 1884.

8. Teoria lui Rösler. Studii asupra stăruinții Românilor în Dacia-Traiană de A. D. Xenopol. Iași 1884.

9. Raportul general anual asupra învățămîntului, prezentat dlui ministru de instrucțiune publică și culte de Spiru C. Haret. București 1884.

10. Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și în Ungaria, 1784—1785, scrisă după documentele oficiale de Nic. Densusianu. București 1884.

11. Elemente de terapeutică și materie medicală de Dr. Z. Petrescu. Partea I. Vol. I, II, III. Partea II. București 1884.

12. Manual de arheologie biblică de Isidor de Onciul. Cernăuți 1884.

Tot pentru acest an mai era publicat și concursul premiului Lazar pentru cel mai bun „Studiu asupra agriculturii, industriei și comerțului în România.” La acest concurs nu s'a prezentat nici un manuscris.

IV. Colecțiunile.

În decursul anului, dela sesiunea generală trecută până acum, colecțiunile noastre s'au îmbogățit într'un mod cu totul neobișnuit. În special biblioteca este astăzi mai mare decât de două ori cât era în anul trecut. Comisiunea bibliotecii vî va arăta mai cu deamănuntul cum s'a îmbogățit biblioteca și ce s'a lucrat în decursul anului pentru ținerea ei în bună ordine. Eu mă mărginesc a vă comunica următoarele:

1. Am avut fericirea a primi în luna Iulie a anului trecut în localul nostru prețioasă bibliotecă, pe care camera a cumpărat-o pentru Academia dela dl D. C. Sturdza dela Scheia. Această bibliotecă, compusă din 7487 volume, fără a socoti dubletele, este un adevărat tesaur pentru studiile noastre istorice. Ea a fost formată în curs de mai multe decimii de ani și îndreptată în special asupra istoriei Românilor. Posedăm într'însa o mulțime de publicațiuni din cele mai rari și mai prețioase pentru istoria noastră; vom aminti numai o colecțiune foarte bogată de edițiuni vechi a cronicarilor și istoricilor poloni. Cu această bibliotecă am mai primit și 143 volume manuscrise, o prețioasă colecțiune de documente

originale române și transilvanene din secolii XV până XVIII și mai multe monede românești.

2. Prin daruri și schimburi s'a înmulțit biblioteca noastră în acest an asemenea foarte mult. Numărul volumelor primite în acest mod trece preste 1820.

3. Încă înainte de sesiunea trecută localul bibliotecii noastre nu mai era îndestulător pentru aședarea tuturor cărților. D-voastre, prevîdînd o parte din creșterea bibliotecii, ați dispus facerea unei nouă instalări pentru aședarea părții, care nu mai încăpea în cea veche. Această lucrare s'a executat întocmai după cererea făcută în sesiunea trecută de comisiunea bibliotecii și aprobată de d-voastre.

Deși instalarea aceasta este făcută cât a fost cu putință mai încăpătoare, totuși, în urma creșterii enorme a bibliotecii, ea nu este de ajuns pentru instalarea sistematică a tuturor cărților. De aceea din ce în ce mai mult devine urgentă necesitatea unui local propriu al Academiei, în care să se poată face instalări suficiente pentru biblioteca noastră, care în curs de puțin ani a ajuns a fi cea mai prețioasă în țeară. Avem viuă speranță că guvernul M. S. Regelui se va grăbi cât mai curînd a înzestra Academia cu un local potrivit cu trebuințele sale.

4. Colecțiunea numismatică. — În cursul anului expirat s'au prezentat favorabile ocaziuni prin cari am putut îmbogăți foarte mult colecțiunea noastră de monede vechi românești prin însemnate cumpărări.

Numărul bucăților, cu cari a crescut colecțiunea este de circa 1200, toate moldovenesci. Din această numărăoasă colecțiune, 575 de monede sînt dela Bogdan Voevod și 470 dela Petru Mușat, celelalte dela diferiți domni. Exemplarele în număr așa de mare din monedele lui Bogdan și ale lui Petru Mușat au o însemnătate considerabilă din mai multe puncte de vedere: pe de o parte se pot alege din ele exemplare de o conservățiune bună, pe de altă parte vor pute servi la facerea de schimburi cu alte cabinete numismatice, și în fine servesc spre a ne da o idee despre circulațiunea numărului în anumite epoce și despre cantitatea monedelor bătute de diferiți domni.

5. Colecțiunea de documente istorice a crescut prin diferite daruri, între cari voi aminti cu deosebire colecțiunea compusă din 78 documente în copii și 10 în original dăruite de dl membru corespondent Obedenaru. Aceste documente prețioase pentru istoria Românilor au fost colectate la Roma și dăruite de dl Obedenaru pe lîngă o relațiune asupra direcțiunii ce ar trebui dată cercetărilor istorice române în arhivele și bibliotecile Romei.

Prin cumpărare s'au procurat 470 documente române din diferite epoce și de mai multe feluri.

V. Din cele ce am avut onoare a vă expune în capitolele precedente ați vădut, d-lor colegi, că colecțiunile noastre de tot felul au crescut în anul trecut într'un mod cu totul neobișnuit. Această creștere a înmulțit în proporțiune lucrările ce trebuiesc făcute pentru punerea și ținerea colecțiunilor în bună rînduială. Cu toată străduința cu care a lucrat personalul foarte restrîns al cancelariei noastre, el nu a putut birui toate operațiunile care reclamă această creștere de material. De aceea ni se impune necesitatea de a mai mări personalul cancelariei, mai ales fiindcă toate colecțiunile noastre trebuie ordinate într'un mod definitiv după sisteme raționale și bine studiate spre a putea apoi continua pe aceeași basă și cu orînduirea materialelor, cu cari de acum înainte se vor îmbogăți. Aceste organizări cer, pre lîngă un studiu serios asupra metodelor, foarte multă lucrare materială cum sînt copiere de titlurile cărților, facere de inventarii pentru documente, etc., pentru formarea diferitelor cataloage, cari sînt hotărîte de regulamentul bibliotecii votat de d-voastre în sesiunea trecută. Delegațiunea va veni în această privință cu propuneri înaintea d-voastră spre a satisface și aceste trebuințe ale serviciului intern al Academiei noastre.

VI. Spre a încheia raportul asupra lucrărilor din cursul anului, am onoare a vă expune resumatul operațiunilor casei Academiei în anul nostru bugetar 1884—1885.

Secretarul general:
D. Sturdza.

Serviciul telegrafic al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 9 Martie n. Casa magnatilor a primit nunciul casei deputatilor privitor la proiectul de lege despre reforma casei magnatilor. Proiectul s'a predat spre examinare comisiunii de trei, care după ședința plenară va începe discuțiunea proiectului.

Damasc, 9 Martie n. Părechea princiară de coroană a plecat ieri la Beirut, unde va sosi ați la ameați, spre a continua probabil numai decât pe iachtul „Miramare” călătoria la Atina.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Bibliografie.

„Biserica și școala”. Foaie bisericească, școlastică, literară și economică. Ese odată pe săptămână: Dumineca. Arad, 24 Februarie (8 Martie) 1885. Anul IX. Nr. 8. Sumar: Alegerile de deputați pentru sinodul eparhial. — Un fond bisericesc în Jadani, Ioan Istin. — Necazuri învățătoresci, Georgiu Bocu. — Alegerea comitetului parohial dela biserica sfântului Ilie din Timișoara (continuare și fine). — Diverse. — Concurse.

„Gazeta Săteanului”. Foaia cunoștințelor trebuincioase poporului. Ese la 5 și 20 a fiecărei luni. Rîmnicul-Sărat, 20 Februarie 1885. Anul II. Nr. 2. Sumar: Însușiri. — Mica corespondență. — Socialismul: Opincarul. — Măsurile privitoare la porumbul stricat: x. — Astronomia populară (urmare): Opincarul. — Controlul scoalelor rurale: Un țeran Rîmnician. — Pentru comisiunea pentru studierea cauzei preoților: I. Aristotel. — Din localitate: D. — Din țeară: Săteanul. — Anunțuri.

„Țara nouă”. Revistă științifică, politică, economică și literară. Apare de două ori pe lună. București, 15/27 Februarie, 1/13 Martie 1885. Anul II. Nr. 2. și 3. Sumar: A treia scrisoare către Gălățeni, de Ioan Nenitescu. — Note critice asupra scrierii d-lui A. D. Xenopol „Teoria lui Rössler”, de un Român. — Nivelul moral al societății noastre, de Const. C. Popoviciu. — O scrisoare dela țeară, de I. Aristotel. — Aș vrea... (poesie), Samson Bodnărescu. — Corespondență. — Îndreptări la Nr. 1.

Cărțile școlare aprobate de ministerul României.

Ministrul de instrucție al României a emis următoarea decizie:

Având în vedere că una din cauzele cari fac ca învățământul public să nu dea rezultatele așteptate este și aceea că cărțile didactice nu corespund decât rareori trebuințelor învățământului.

Noi, ministru secretar de stat la departamentul cultelor și instrucției publice, pentru a nu mai lăsa să străbată în scoale decât cărți cari se îndeplinesc condițiile reclamate de progresele științei și de cerințele didactice.

Având în vedere procesele-verbale ale comisiei însărcinate cu examinarea cărților didactice de parte științifică.

Auând pe consiliul permanent al instrucției, Decidem:

Art. 1. Sînt aprobate ca cărți didactice, pentru a servi în scoalele publice la predarea diverselor materii de învățământ de partea științifică, următoarele cărți și anume:

1. Curs de fizică de Poni (Iași).
2. Curs de chimie de Poni (Iași).
3. Aritmetica de Melic (Iași).
4. Geometria de Melic (Iași).
5. Topografia de Melic (Iași).
6. Aritmetica rațională de Elie Angelescu (București).
7. Geometria de Angelescu și Riureanu (București).
8. Algebra de Culianu (Iași).
9. Trigonometria de Culianu (Iași).
10. Aritmetica pentru clasele primare și secundare de Mirescu (București).
11. Geometria pentru clasele primare și secundare de Mirescu (București).
12. Aritmetica pentru clasele primare de St. C. Mihăilescu (București).
13. Aritmetica practică de Pietraru (București).
14. Higiena de Dr. Codrescu (Bărlad).
15. Medicina populară de Dr. Codrescu (Bărlad).

Art. 2. Sînt excluse cu deservire din învățământ următoarele cărți și anume:

1. Aritmetica de preotul N. Angelescu (București).
2. Aritmetica de Eliade I. P. (Ploiești).
3. Aritmetica partea I. și II. de Cerchez V. D. (Galați).
4. Aritmetica partea III. și IV. de Cerchez V. D. (Galați).
5. Aritmetica practică de Cerchez V. D. (Galați).
6. Aritmetica de Florențiu M. (București).
7. Elemente de aritmetică de Alexandrescu T. V. (București).
8. Aritmetica usuală de Gălescu C. I. (Galați).
9. Aritmetica elementară de Gelculescu A. T. (Craiova).
10. Exerciții aritmetice de Gelculescu A. T. (Craiova).
11. Aritmetica practică de Pop G. (București).
12. Aritmetica pentru clasa I. și II. de Ștefănescu Barbu (București).
13. Aritmetica pentru clasa III. și IV. de Ștefănescu Barbu (București).
14. Aritmetica practică de M. Țintă (Focșani).
15. Elemente de aritmetică de Vasiliu A. (Iași).
16. Elemente de aritmetică de Galin C. (Botoșani).
17. Noțiuni elementare de aritmetică pentru clasa II. de Popescu Iosif.
18. Geometria de Ciocanelli E. G. (București).
19. Curs de stereometrie de Litarezeck C. (Craiova).
20. Colecțiune de 54 rețete cristalografice de Litarezeck C. (Craiova).

21. Noțiuni de cristalografie de Litarezeck C. (Craiova).
22. Elemente de științe naturale de Hrisoscoleu G. (Iași).
23. Elemente de istoria naturală de Iarcu D. (București).
24. Mic muzeu de istoria naturală de N. N. (București).
25. Curs de agrimensură de Teodor I. I. (Iași).
26. Elemente de cosmografie de Pană Constantin (București).
27. Elemente de istoria naturală p. I. zoologia de Mihăilescu C. S. (Craiova).
28. Elemente de geologie de Mihăilescu C. S. (Craiova).
29. Elemente de mineralogie de Mihăilescu C. S. (Craiova).
30. Elemente de botanică de Mihăilescu C. S. (Craiova).
31. Introducere în științele naturale de Nanianu (București).
32. Zoologia de Nanianu.
33. Botanica de Nanianu.
34. Mineralogia de Nanianu.
35. Elemente de fizica experimentală de Nanianu.
36. Elemente de chimie de Nanianu.
37. Elemente de cosmografie de Nanianu.
38. Curs elementar de agricultură de Rătescu M. (Iași).

Art. 3. D-nii inspectori generali ai scoalelor, D-nii revisori școlari de județe precum și în genere toate direcțiile școlare se însărcinează a observa stricta îndeplinire a prescripțiilor din această decizie.

Data în București, la 18 Februarie.

Ministrul cultelor și instrucției publice.

D. Sturdza.

Sciri economice.

Piața din Sighișoara, 6 Martie. Grâu curat hectolitra fl. 5.80 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secara fl. 3.— până fl. 3.40; ovășul fl. 1.90 până fl. 2.20; cucuruzul fl. 3.80; fasolea fl. 4.—; crumpenele fl. 1.80; mazerea chilo 20 cr.; linteia 20 cr.; mălăiul 12 cr.; lumini de sîu chilo 60 cr.; săpunul 32 cr.; sîu brut 32 cr.; sîu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 75 cr.; carnea de vită 40' cr.

Piața din Făgăraș, 6 Martie. Grâu frumos hectolitra fl. 6.— până fl. 7.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 5.—; secara fl. 3.20 până fl. 3.50; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 3.80; ovășul fl. 2.20 până fl. 2.40; sîmînța de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—; sîmînța de in fl. 10.— până fl. 12.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.50; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; linteia fl. 10.— până fl. 11.—; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.80; mălăiul fl. 8.— până fl. 9.—; sîu brut 100 chilo fl. 42.— până fl. 45.—; unsoarea de porc 58—68, slămina 60—80; cânepa fl. 30.— până fl. 36.— Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 42 cr.; carne de vițel 36 cr.; carne de mel — cr.; ouă 8 cu 10 cr.; chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sîu 58 cr. până — cr.

Piața din Brașov, 6 Martie. Grâul hectolitra fl. 6.— grâu mestecat fl. 4.—, secara fl. 3.80, orz fl. 3.80, ovăș fl. 2.30, cucuruzul fl. 3.—, mălăiul fl. 4.50, mazerea fl. 5.60, linteia fl. 5.60, fasolea fl. 4.20, crumpenele fl. 1.—, carnea de vită p. kilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 24 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 7 Martie n. s'a notat: ungurești bîtrâni grei 43.— cr. până 44.— cr., ungurești grei, tineri 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 46.— cr. până 46.1/2 cr., ușori 45.— cr. până 46.— cr., marfă țerănească, grea 44.— cr. până 45.— cr., de mijloc 43.— cr. până 44.— cr., ușoară — cr. până — cr., românești de Bakony, grei 46.— cr. până 47.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci, grei 44.— cr. până 45.— cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43.— cr. până 44.— cr., îngrasați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 7 Martie st. n.

Timișoara: 67 89 51 15 68.

Viena: 44 41 16 58 72.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta
dela 7 Martie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până — fl. 76—81 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 8.— până 8.55, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.45, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.90 până 8.45, (de Bacskă) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20.

Secara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.20 până 7.60. Orz (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.70 până 7.—; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.20 până 9.60.

Ovăș (ungurese) 37—40 Kilo fl. 6.75 până 7.—. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 până 5.70; de alt soi fl. 5.50 până 5.55.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălăiu (ungurese): fl. 8.12 până 8.13.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.62 până 8.64 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.64 până 8.65.

Secara (primăvară) — Kilo fl. 8.80 până —.

Cucuruzul (Mai—Iunie) fl. 5.71 până 5.72.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.1/8 până 12.1/8.

Spirt (brut) 100 L. fl. 26.50 până 27.—.

Bursa de București.

Cota oficială dela 7 Martie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vînd.	95.—
— Rur. conv. (6%)	"	91.—	"	91.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	282.—	"	289.—
Banca națională a României	"	1210.—	"	1260.—
Impr. oraș. București	"	31.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	190.—	"	—
Act. de asig. Națională	"	218.—	"	220.—
Serisuri fonciare urbane (5%)	"	83.1/2	"	84.—
Societ. const.	"	240.—	"	236.—
Schimb 4 luni	"	—	"	30.—
Aur.	"	12.1/4	"	12.1/4

Bursa de Budapesta

din 7 Martie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	99.10
" " " 4%	94.20
" " hîrtie " 5%	147.25
Imprumutul căilor ferate ung.	99.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune	108.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 3-a emisiune	103.25
Bonuri rurale ung.	102.25
" " " cu cl. de sortare	102.25
" " " bînățene-timișene	102.25
" " " cu cl. de sortare	102.25
" " " transilvane	102.—
" " " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Imprumut cu premiu ung.	119.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.—
Renta de hîrtie austriacă	83.50
" " argint austriacă	84.—
" " aur austriacă	109.—
Losurile austr. din 1860	138.75
Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
" " de credit ung.	312.50
" " " austr.	304.10
Argintul	—
Serisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătești	5.79
Napoleon-d'ori	9.77
Mărci 100 imp. germane	60.45
Londra 10 Livres sterlinge	124.20

Bursa de Viena

din 7 Martie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	99.20
" " " 4%	94.25
" " hîrtie " 5%	147.25
Imprumutul căilor ferate ung.	99.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune	109.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	103.50
Bonuri rurale ung.	103.—
" " " cu cl. de sortare	103.—
" " " bînățene-timișene	102.75
" " " cu cl. de sortare	102.75
" " " transilvane	103.—
" " " croato-slavone	103.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	119.—
Imprumut cu premiu ung.	118.80
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	83.65
Rentă de hîrtie austriacă	84.10
" " argint austriacă	109.20
" " aur austriacă	139.25
Losurile austr. din 1860	869.—
Acțiunile băncii austro-ungare	312.50
" " de credit ung.	303.75
" " " austr.	5.80
Argintul	9.79
Galbeni împărătești	60.45
Napoleon-d'ori	124.25
Mărci 100 imp. germane	—
Londra 10 Livres sterlinge	—

Vasile Ardelean,
maestru tîmplar.

Strada Urezului Nr. 27.

se recomandă on. public cu tot felul de lucruri de tîmplărie cu prețurile cele mai moderate. [131] 1

Mii care au suferit de boale de beșică cu deosebire și de udările patului în casurile cele mai grave au fost vindecați prin **F. C. Bauer**, specialist, Basel-Binningen (Svizzera).

Prosp. și atest. acred. gratis.

[120] 7—8

[122] 5

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

în Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lîngă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1880 fl. 362,354.67	în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 „ 64,802.82	în a. 1881 „ 35,163.90
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,382.04
în a. 1883 „ 34,761.25	în a. 1883 „ 32,843.10

Suma fl. 516,711.66

Suma fl. 348,145.01

fl. **864,856.67** cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
fl. 536,865.21 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.